

5. AMMATILLINEN KOULUTUS

5.1. Rahoitettava toiminta ja rahoituksen yleiset perusteet

Ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestäminen edellyttää opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupaa. Järjestämislupa voidaan myöntää hakemuksesta kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle. Ammatillisia tutkintoja ja koulutusta voidaan opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä järjestää myös valtion oppilaitoksissa tai Suomen solmiman valtiosopimuksen perusteella.

Järjestämisluvassa määrätään mm.

- tutkinnot, joita koulutuksen järjestäjällä on oikeus myöntää ja joihin se voi järjestää tutkintokoulutusta
- oikeudesta järjestää valmentavaa koulutusta. Koulutuksen järjestäjä voi järjestää myös järjestämisluvan mukaisiin tutkintoihin liittyvää ammatillista osaamista syventävää ja täydentävää koulutusta.
- oikeudesta järjestää tutkintoja ja koulutusta työvoimakoulutuksena. Järjestämislupa voidaan myös rajata koskemaan vain työvoimakoulutusta.
- toiminta-alueesta, jonka osaamistarpeisiin koulutuksen järjestäjän toiminta ensisijaisesti vastaa. Toiminta-alueen lisäksi tutkintoja ja koulutusta voi järjestää myös muualla Suomessa, ei kuitenkaan Ahvenanmaan maakunnassa.
- opiskelijavuosien vähimmäismäärästä
- koulutuksen järjestäjän oikeudesta järjestää sisäoppilaitosmuotoista koulutusta ja vankilaopetusta.

Luvassa voidaan määrätä

- oikeudesta järjestää oppisopimuskoulutuksena kaikkia tutkintorakenteeseen kuuluvia tutkintoja sekä ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta.
- velvollisuudesta järjestää kohdassa tutkintoja ja valmentavaa koulutusta vaativaan erityiseen tukeen oikeutetuille opiskelijoille ja velvollisuudesta huolehtia erityisen tuen kehittämis-, ohjaus- ja tukitehtävistä yhteistyöstä niiden koulutuksen järjestäjien kanssa, joiden tehtävänä on vaativan erityisen tuen järjestäminen.
- myös muista velvoitteista, jos koulutuksen saatavuuden turvaaminen tai muut tutkintojen ja koulutuksen järjestämiseen liittyvät syyt sitä edellyttävät.

5.2 Rahoituksen säädösperusta

- Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017 ja laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta 547/2018
- Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 1705/2009 ja lait opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta 532/2017 ja 548/2018
- Asetus opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 1766/2009 ja asetus opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun asetuksen muuttamisesta 487/2017
- Asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017 ja asetus ammatillisesta koulutuksesta annetun asetuksen 20 §:n muuttamisesta 138/2018
- Asetus opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 1766/2009
- OKM:n asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista 682/2017 ja asetus OKM:n asetuksen muuttamisesta 415/2018
- Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus eräiden oppilailta ja opiskelijoilta perittävien maksujen perusteista annetun opetusministeriön asetuksen muuttamisesta 681/2017

- Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus oppisopimuskoulutuksessa olevan opiskelijan opintososiaalisista etuuksista 679/2017

5.3 Ammatillisen koulutuksen rahoituksen määrärahat varainhoitovuonna 2020

Ammatillisen koulutuksen määräraha jakautuu laskennalliseen perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoitukseen sekä avustuksena myönnettävään strategiarahoitukseen ja yksityisten koulutuksen järjestäjien arvonnalisäverokorvaukseen.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmässä tapahtuu vuonna 2020 muutoksia, joilla voi olla suuriakin vaikutuksia laskennallisen rahoituksen jakautumiseen koulutuksen järjestäjien kesken. Siirtymäsäännösten mukaisesti varainhoitovuonna 2020 perusrahoituksen osuus laskennallisesta rahoituksesta on 70 prosenttia aikaisemman 95 prosentin asemasta. Samalla suoritusrahoituksen osuus nousee 5 prosentista 20 prosenttiin ja uutena mukaan tulee vaikuttavuusrahoitus 10 prosentin osuudella.

Perusrahoituksesta pääosa kohdennetaan entiseen tapaa tavoitteellisten opiskelijavuosien määrän perusteella ja pieni osa harkinnanvaraisena korotuksena. Suoritusrahoituksessa tutkintojen rinnalle rahoituksen perusteeksi tulee tutkinnon osien osaamispisteet. Tutkinnon osien osaamispisteissä otetaan huomioon kaikkien suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteet, myös kokonaisuun tutkintoihin sisältyvät.

Suoritusrahoituksen perustana olevat pisteet muodostuvat siten, että tutkinnon osien painotetuista osaamispisteistä tulee noin kolme neljäsosaa ja koko tutkintojen painotetuista pisteistä noin yksi neljäsosa.

Vaikuttavuusrahoituksessa tutkinnon suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opiskelun osuus on 7,5 prosenttia sekä tutkintokoulutuksen aloittaneiden ja koulutuksen päättäneiden antaman opiskelijapalautteen osuus 2,5 prosenttia. Opiskelijapalautteessa aloittaneiden antaman palautteen painoarvo on yksi neljäsosa ja koulutuksen päättäneiden antaman palautteen painoarvo kolme neljäsosaa.

Vuoden 2020 talousarvionmukainen ammatillisen koulutuksen määräraha on 1 866 385 000 euroa, josta laskennallisen rahoituksen osuus on 1 851 385 000 euroa ja strategiarahoituksen osuus 15 000 000 euroa. Strategiarahoituksen osuus pienenee kuluvaan vuodesta 18 884 000 euroa ja laskennallisen rahoituksen osuus kasvaa vastaavasti. Laskennallisesta rahoituksesta perusrahoituksen osuus on 1 295 970 000 euroa, suoritusrahoituksen osuus 370 277 000 euroa ja vaikuttavuusrahoituksen osuus 185 139 000 euroa.

Talousarvion mukaan ammatillisen koulutuksen määräraha kasvaa kuluvaan vuoden varsinaiseen talousarvioon verrattuna 133 624 000 euroa. Kasvusta 80 milj.euroa aiheutuu hallitusohjelman mukaisesta kertaluonteisesta lisäyksestä opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin. Hallitusohjelmaan perustuvia pysyväisluonteisia määrärahalisäyksiä ovat työpaikkaohjaajien koulutuksen lisäämiseen ja kehittämiseen 2,5 milj. euroa ja urheilijoiden ammatillisen koulutuksen tukemiseen 0,5 milj. euroa. Kustannustason nousun huomioon ottaminen lisää ammatillisen koulutuksen määrärahaa kuntien rahoitusosuuden kasvu mukaan lukien 45 milj. euroa ja kilpailukykysovimuksen mukaisen määräaikaisen vähennyksen päättyminen 10,3 milj. euroa.

Aiemman julkisen talouden suunnitelman mukainen määräaikainen lisäys nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi ja osaamistarpeisiin vastaamiseksi päättyy asteittain vuosien 2020 ja 2021 aikana ja tämä vähentää määrärahaa 4,7 milj. eurolla.

Talousarviossa ammatillisen koulutuksen tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä on enintään 179 500 opiskelijavuotta, josta työvoimakoulutuksena järjestettävään koulutukseen tulee kohdentaa vähintään

8 350 opiskelijavuotta. Opiskelijavuosien enimmäismäärä on 500 pienempi ja työvoimakoulutukseen kohdennettavien opiskelijavuosien vähimmäismäärä 250 pienempi kuin kuluvan vuoden varsinaisessa talousarviossa. Tämä johtuu edellä mainitun määräaikaisen lisäkohdennuksen asteittaisesta poistumisesta.

Ammatillisen koulutuksen valtionosuuden/rahoituksen saajia vuonna 2020 on yhteensä **145**.

Taulukko 1. Ammatillisen koulutuksen määräraha ja varsinainen suoritepäättös varainhoitovuodelle 2020

Ammatillisen koulutuksen määrärahan jakautuminen vuonna 2020	Määräraha yhteensä milj €	Varsinainen suoritepäättös 13.12.2019 milj €	Jaetaan varainhoitovuoden aikana milj €
Ammatillisen koulutuksen rahoitus ml. alv	1 896,901455		
Alv-korvaukset	30,516455	30,516455	
Ammatillisen koulutuksen määräraha yht. pl. alv	1 866,385		
Strategiarahoitus	15,0		15,0
Laskennallinen rahoitus pl. alv	1 851,385		
Perusrahoitus yht. 70 %	1 295,9695		
Suoritepäättöksen harkinnanvarainen perusrahoitus	13,275	13,275	
Suoriteperusteinen perusrahoitus yht.	1282,6945	1189,6945	
- josta varainhoitovuoden jako- ja oikaisuvara			93,0
Suoritusrahoitus 20% laskennallisesta rahoituksesta	370,277	370,277	
Vaikuttavuusrahoitus 10 % laskennallisesta rahoituksesta yhteensä, josta	185,1385	185,1385	
-työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen perusteella	138,853875	138,853875	
-aloittaneiden opiskelijapalautteen perusteella	11,571156	11,571156	
-päättäneiden opiskelijapalautteen perusteella	34,713469	34,713469	
Laskennallinen rahoitus + alv (sisältää perusrahoituksen harkinnanvaraisen korotuksen)	1 881,901	1 788,901	93,0
Strategiarahoitus (avustuspäätöksin varainhoitovuoden aikana)	15,0		15,0

Laskennallisena perus- ja suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksena jaetaan koulutuksen järjestäjille 99 % ammatillisen koulutuksen määrärahasta ja strategiarahoituksena 1 %. Laskennallisesta rahoituksesta perusrahoituksen osuus on 70 % ja suoritusrahoituksen osuus 20 % ja vaikuttavuusrahoituksen osuus 10 %.

Perusrahoituksesta noin 92 % jaetaan tavoitteellisten opiskelijavuosien perusteella varsinaisella suoritepää- töksellä. Perusrahoituksen harkinnanvaraisena korotuksena jaetaan noin 13,3 miljoonaa euroa. Oikaisu- ja jakovaraksi varainhoitovuodelle jaettavaksi jätetään 93 miljoonaa euroa, josta 80 milj € on vuoden 2020 talousarvion kertaluonteista lisärahoitusta.

Suoritusrahoituksen osuus on 20 % laskennallisesta rahoituksesta ja se jaetaan koulutuksen järjestäjille vuoden 2018 painotettujen tutkintojen pisteiden ja painotettujen tutkinnonosien osaamispisteiden perus- teella.

Vaikuttavuusrahoituksen osuus on 10 % laskennallisesta rahoituksesta, josta jaetaan koulutuksen järjestäjil- le tutkinnon suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opiskelun tuottamien pisteiden perusteella 75 prosenttia sekä tutkintokoulutuksen aloittaneiden ja koulutuksen päättäneiden antaman opiskelijapalautteen perus- teella 25 prosenttia. Opiskelijapalautteen perusteella jaettavasta rahoitusosuudesta aloittaneiden antaman palautteen rahoitusosuus on yksi neljäsosa ja koulutuksen päättäneiden antaman palautteen osuus kolme neljäsosa.

Yksityisten koulutuksenjärjestäjien vuoden 2018 toteutuneiden arvonlisäverokulujen perusteella jaetaan arvonlisäverokorvauksena n. 30,5 milj euroa.

Yksityiskohtaisemmin ammatillisen koulutuksen perusrahoituksen kohdentamisen lähtökohtia kuvataan OKM:n kirjeessä 15.10.2019 koulutuksen järjestäjille.

<https://minedu.fi/documents/1410845/15924781/Varainhoitovuoden+2020+rahoituksen+ja+vuoden+2019+toisen+lis%C3%A4talousarvion+perusteella+jaettavan+rahoituksen+hakeminen/9ff8d8c9-124d-6090-bd0b-79ace70d625c/Varainhoitovuoden+2020+rahoituksen+ja+vuoden+2019+toisen+lis%C3%A4talousarvion+perusteella+jaettavan+rahoituksen+hakeminen.pdf>

Taulukko 2. Suoritepäättöksen laskennan suorite- ja euromäärät v. 2020

RAHOITUKSEN LASKENTA varsinainen suoritepäättös 13.12.2019	
Toteutuneet opiskelijavuodet 2018 yhteensä (rahoitusperuste)	169 776,20
Painotetut toteutuneet opiskelijavuodet 2018	192 162,07
Vuoden 2018 toteutuneiden opiskelijavuosien profiilikerroin painotettu keskiarvo	1,13186
Tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä 2020	177 392
- josta työvoimakoulutuksen osuus	8 350
Painotettu tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä 2020	201 580,1
Vuoden 2020 tavoitteellisten opiskelijavuosien profiilikerroin painotettu keskiarvo	1,13635
Perusrahoituksen laskenta 2020	
Laskennallinen rahoitus yhteensä	1 851 385 000
-josta perusrahoituksen osuus yhteensä 70 %	1 295 969 500
Oikaisu- ja jakovara (jaetaan myöhemmin v. 2020 aikana)	93 000 015
Varsinaisen suoritepäättöksen suoriteperusteinen perusrahoitus	1 189 694 495
Perusrahoituksen harkinnanvarainen korotus yhteensä (euroa)	13 275 000
PERUSRAHOITUS yhteensä (myönnetty rahoitus)	1 202 969 495
Painotetun tavoitteellisen opiskelijavuoden hinta 2020 €/painotettu opiskelijavuosi = (1189694495/201580,1)	5901,844949

Suoritusrahoituksen laskenta 2020 (myönnetty rahoitus)	
Suoritusrahoituksen osuus laskennallisesta rahoituksesta 20 %	370 276 995
Toteutuneet suoritettut tutkinnot yhteensä 2018	79 444
Toteutuneet painotetut tutkintojen pisteet 2018 yhteensä	3 846 694,8
Rahoituksen perusteena käytettävät suoritettut osaamispisteet	12 478 249,4
Rahoituksen perusteena käytettävät painotetut osaamispisteet	11 859 686,0
Painotetut pisteet yhteensä	15 648 409,6
Suoritusrahoituksen painotetun pisteen hinta 2020 (€/piste)	23,66228

Vaikuttavuusrahoituksen laskenta 2020 (myönnetty rahoitus)	
Vaikuttavuusrahoituksen osuus laskennallisesta rahoituksesta 10 %	185 138 495
Työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen perusteella jaetaan	138 853 877
Toteutuneet suoritettut tutkinnot yhteensä v2016	72 918
Työllistyneiden ja jatko-opintoihin sijoittuneiden (v. 2017 lopussa) pisteet yhteensä (tutkinnon suorittaneista 55 229 hlöä yhteensä)	189 428,8
Rahoitusosion painotetun pisteen hinta €/piste	733,01355
Aloittaneiden opiskelijapalautteen perusteella jaetaan	11 571 153
Aloittaneiden palautteen painotetut pisteet yhteensä (kohdejoukko 108 467 opiskelijaa)	1 245 036,8
Rahoitusosion painotetun pisteen hinta 2020 (€/piste)	9,29382
Päätäneiden opiskelijapalautteen perusteella jaetaan	34 713 465
Tutkinnon suorittaneiden palautteen painotetut pisteet yhteensä (kohdejoukko 65 849 opiskelijaa)	6 355 929
Tutkinnon osan/osia suorittaneiden palautteen painotetut pisteet yhteensä (kohdejoukko 12 136 opiskelijaa)	266 166
Päätäneiden antaman palautteen painotetut pisteet yhteensä	6 622 094,8
Rahoitusosion painotetun pisteen hinta 2020 (€/piste)	5,24207

Arvonlisäverokorvausten määrä vuodelle 2020	
Yksityisten koulutuksen järjestäjien ilmoittamat arvonlisäverokompensaatioon oikeuttavat arvonlisäverokulut vuonna 2018, €	30 516 455
Arvonlisäverokorvausten jakoperuste on ns. euro-eurosta eli kunkin järjestäjän arvonlisäverokorvaus v.2020 vastaa kunkin järjestäjän vahvistamia toteutuneita kuluja vahvistetussa tilinpäätöksessä (v. 2018)	30 516 455
Keskimääräinen arvonlisäverokorvaus myönnetystä yksityisten koulutuksen järjestäjien saamasta rahoituksesta ilman alv:a (%)	5,68 %

Mahdollisissa oikaisuisissa ja korjauksissa ja koulutuksen järjestäjille varainhoitovuoden 2020 aikana myönnettävässä perusrahoituksen lisäpäätöksissä käytetään varsinaisen suoritepäätöksen mukaista painotetun opiskelijavuoden hintaa, joka on noin 5901,84 €/painotettu opiskelijavuosi. Suoritusrahoituksen pisteen hinnaksi muodostui noin 23,66 €/painotettu piste. Vaikuttavuusrahoituksen työllistyneiden ja jatko-opintoihin sijoittuneiden pisteen hinnaksi tuli noin 733,01 €/piste, aloittaneiden opiskelijoiden antaman palautteen pisteen hinnaksi noin 9,29 e/piste ja päätäneiden opiskelijoiden antaman palautteen pisteen hinnaksi noin 5,24 e/piste.

5.4 Koulutuksen järjestäjän rahoituksen laskenta vuonna 2020

Ammatillisen koulutuksen määräraha jaetaan koulutuksen järjestäjille OKM:n suoritepäätösten mukaisesti. Varsinainen suoritepäätös on tehty 13.12.2019 ja siinä on jaettu ammatillisen koulutuksen järjestäjille perus-, suoritusrahoitus ja vaikuttavuusrahoitus ja arvonlisäverokorvaus. Varainhoitovuoden aikana OKM: tulee tekemään päätökset strategiarahoituksen myöntämisestä ja varainhoitovuodelle jaettavaksi jätetyn osuuden kohdentamisesta.

Koulutuksen järjestäjän rahoituksen määräytymisessä käytettävät suoritteet on pyöristetty kussakin rahoitusosiossa ennen suhteellisen osuuden laskemista yhden desimaalin tarkkuuteen. Kunkin rahoitusosion järjestäjäkohtainen rahoituksen euromäärä pyöristetään suoritepäätöksessä yhden euron tarkkuuteen.

5.4.1. Koulutuksen järjestäjän perusrahoitus lasketaan seuraavasti:

Koulutuksen järjestäjän perusrahoituksena myönnettävä rahoitus perustuu profiilikertoimella painotettujen tavoitteellisten opiskelijavuosien osuuteen kaikkien järjestäjien painotetuista tavoitteellisista opiskelijavuosista sekä hakemuksesta myönnettävään harkinnanvaraiseen korotukseen.

Varsinaisella suoritepäätöksellä jaettu perusrahoitus = $(0,70 \times \text{Laskennallinen rahoitus} - \text{Harkinnanvaraiset korotukset yhteensä}) - \text{Varainhoitovuodelle jaettavaksi jätetty perusrahoitus}$

Varsinaisen suoritepäätöksen laskennassa käytetyt euromäärät (kts taulukko 1):

Laskennallinen rahoitus = 1,851 mrd €

Harkinnanvarainen rahoitus = 13,3 milj €

Varainhoitovuodelle jaettavaksi jätetty perusrahoitusosuus = 93 milj. €

Kunkin koulutuksen järjestäjän perusrahoitus lasketaan seuraavasti:

Koulutuksen järjestäjän perusrahoitus varainhoitovuodelle 2020, € = $\text{Harkinnanvarainen rahoitus, €} + ((0,70 \times \text{Laskennallinen rahoitus, €} - \text{Harkinnanvarainen rahoitus, €}) \times \text{Järjestäjän vuoden 2020 tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä} \times (\text{Järjestäjän vuoden 2018 toteutunut painotettu opiskelijavuosimäärä} / \text{Järjestäjän vuoden 2018 toteutunut painottamaton opiskelijavuosimäärä}) / \text{Kaikkien järjestäjien vuoden 2020 painotettu opiskelijavuosimäärä yhteensä})$

Koulutuksen järjestäjän toteutuneen opiskelijavuosimäärän laskenta vuodelta 2018 perustuu Koski-tietovarantoon tallennetuista opiskelijatiedoista ja kustannuskyselyssä vuodelta 2018 kysytystä muun ammatillisen koulutuksen opiskelijavuositiedoista. Opiskelijavuosimäärään on laskettu mukaan OKM:n ammatillisen koulutuksen määrärahalla rahoitetut opiskelijavuodet. Opiskelijavuosien määrän laskennassa on huomioitu rahoituslain 1705/2009 mukaisesti, että samanaikaisesti opiskelijavuodet, oppilas ja opiskelijamäärät voivat olla rahoituksen perusteena vain ensin aloitetussa koulutuksessa.

Koski-tietovarannon opiskelijavuositiedot vuodelta 2018 perustuvat 31.10.2019 tallennettuun tilanteeseen tietovarannossa.

Koulutuksen järjestäjäkohtaisesti opiskelijavuosien toteutuminen on tarkistettavissa OKM:n rahoitusperusteraportteilta <https://minedu.fi/amatillinen-koulutus/paatosten-valmisteluraportit>

Profiilikertoimen laskenta on tarkistettavissa rahoitusperuseraportilta:

https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Koski%20opiskelijavuodet.xlsb

5.4.2. Koulutuksen järjestäjän suoritusrahoitus lasketaan seuraavasti:

Koulutuksen järjestäjän suoritusrahoitus perustuu kustannusryhmän, tutkintotyyppin ja pohjakoulutuksen kertoimilla painotettujen vuoden 2017 tutkintojen osuuteen kaikkien järjestäjien painotetuista tutkinnoista ja suoritettujen tutkinnon osien painotetuista osaamispisteistä.

Koulutuksen järjestäjän suoritusrahoitus varainhoitovuodelle 2020, € = Laskennallinen rahoitus, € x 0,20 x (Järjestäjän vuoden 2018 tutkintojen ja tutkinnon osien osaamispisteiden painotettu pistemäärä / Kaikkien järjestäjien vuoden 2018 tutkintojen ja tutkinnon osien osaamispisteiden painotettu pistemäärä yhteensä)

Rahoituksen laskennassa on huomioitu vuodelta 2018 OKM:n ammatillisen koulutuksen määrärahalla rahoitetun koulutuksen suoritteet, OKM:n myöntämällä avustuksilla rahoitetun koulutusten suoritteet ja suoritteet työvoimakoulutuksesta, joka on myös muiden viranomaisten kuin OKM:n rahoittamaa.

Järjestäjäkohtaisten osaamispisteiden määrän maksimi rahoituksen perusteena on 120 osaamispistettä koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2018 myönnettyä tavoitteellista opiskelijavuotta kohden.

Koski-tietovarannon tutkintojen ja tutkinnon osien suoritustiedot vuodelta 2018 perustuvat 31.10.2019 tallennettuun tilanteeseen tietovarannossa.

Järjestäjäkohtaisesti suorituspisteiden toteutuminen ja laskenta on tarkistettavissa OKM:n rahoitusperuste-raporteilta <https://minedu.fi/ammattillinen-koulutus/paatosten-valmisteluraportit>

Painotettujen pisteiden laskenta on tarkistettavissa raportilta:

https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Koski%20tutkinnot%20ja%20tutkinnon%20osat%20painotetut.xlsb

5.4.3. Koulutuksen järjestäjän vaikuttavuusrahoitus lasketaan seuraavasti:

Vaikuttavuusrahoituksen osuus on 10 % laskennallisesta rahoituksesta, josta jaetaan koulutuksen järjestäjille tutkinnon suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opiskelun tuottamien pisteiden perusteella 75 prosenttia sekä tutkintokoulutuksen aloittaneiden ja koulutuksen päättäneiden antaman opiskelijapalautteen perusteella 25 prosenttia. Opiskelijapalautteen perusteella jaettavasta rahoitusosuudesta aloittaneiden antaman palautteen rahoitusosuus on yksi neljäsosaa ja koulutuksen päättäneiden antaman palautteen osuus kolme neljäsosaa. Vaikuttavuusrahoituksen laskentaan liittyvät tiedot ja laskenta on tarkistettavissa OKM:n rahoitusperusteraporteilta:

<https://minedu.fi/ammattillinen-koulutus/paatosten-valmisteluraportit>

Työllistyneet ja jatko-opiskelijat, vaikuttavuusrahoitusosio:

Koulutuksen järjestäjän vaikuttavuusrahoitus työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen perusteella varainhoitovuodelle 2020, € = Laskennallinen rahoitus, € x 0,075 x (Järjestäjän vuonna 2016 tutkinnon suorittaneiden työllistymisen ja sijoittumisen jatko-opintoihin tuottamat pisteet / Kaikkien järjestäjien järjestäjien vuonna 2016 tutkinnon suorittaneiden työllistymisen ja sijoittumisen jatko-opintoihin tuottama pistemäärä yhteensä)

Työllistyneellä tai jatko-opintoihin siirtyneellä tarkoitetaan henkilöä, joka on suorittanut tutkinnon vuonna 2016 ja on työllinen tai suorittaa opintoja korkeakoulussa vuoden 2017 lopussa.

Jos tutkinnon suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt on tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 2. Jos tutkinnon suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt ei ole tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 4.

Jos tutkinnon osan suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt on tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 1. Jos tutkinnon osan suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt ei ole ennen tutkinnon suorittamisen aloittamista ollut työllinen, painokerroin on 2.

Tutkinnon tai tutkinnon osan suorittaneen henkilön toiminnan määrittelyssä käytetään viimeisimpiä käytävissä olevia Tilastokeskuksen henkilöperustaisia tilastoaineistoja ja niissä käytettäviä luokitteluja.

Opiskelijoiden työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen perusteella myönnettävän vaikuttavuusrahoituksen suoritettua saadaan laskemalla yhteen koulutuksen järjestäjän suoritettua, joita on painotettu:

- 1) kunkin ryhmän osalta vastaavan ryhmän järjestäjäkohtaisella korjauskertoimella;
ja
- 2) työllistyneiden osalta alueellisella korjauskertoimella.

Järjestäjäkohtainen korjauskerroin lasketaan siten, että vuonna 2016 tutkinnon suorittaneiden lukumäärä jaetaan vuoden 2017 lopussa työllistyneiden tai jatko-opintoihin siirtyneiden sekä työttömien yhteismäärällä.

Alueellinen korjauskerroin lasketaan siten, että koko maan väestön ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllisten osuus koko maan väestön ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllisten ja työttömien yhteismäärästä jaetaan koulutuksen järjestäjän järjestämisluvassa määrätyn toiminta-alueen pääasiallisen maakunnan väestön ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllisten osuudella edellä mainitun alueen ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllisten ja työttömien yhteismäärästä.

Työllistyneiden ja jatko-opintoihin sijoittuneiden pistemäärän laskenta on tarkistettavissa OKM:n rahoitusperusteraportilta:

[https://vipunen.fi/fi-fi/layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Rahoitusperusteraportti%20\(ty%C3%B6llistyneet%20ja%20jatko-opiskelijat\).xlsb](https://vipunen.fi/fi-fi/layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Rahoitusperusteraportti%20(ty%C3%B6llistyneet%20ja%20jatko-opiskelijat).xlsb)

Opiskelijapalautteen perusteella jaettava vaikuttavuusrahoitus-osio:

Opiskelijapalautteen perusteella vuodelle 2020 myönnettävän vaikuttavuusrahoituksen perusteena käytetään ajalla 1.7.2018 - 31.12.2019

- 1) ammatillisen tutkintokoulutuksen aloittaneiden antamaa opiskelijapalautetta;
- 2) ammatillisen tutkinnon suorittaneiden antamaa opiskelijapalautetta; sekä
- 3) ammatillisen tutkinnon osan tai osia suorittaneiden antamaa opiskelijapalautetta.

Tutkintokoulutuksen aloittaneilta opiskelijapalautte kerätään 30 vuorokauden kuluessa siitä, kun opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma on hyväksytty. Tutkinnon ja tutkinnon osan tai osia suorittaneilta opiskelijapalautte kerätään 30 vuorokauden kuluessa siitä, kun opiskelija on osoittanut henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa tavoitteena olevan tutkinnon taikka tutkinnon osan tai osien suorittamiseksi tarvittavan osaamisen.

Opiskelijoilta, jotka suorittavat tutkinnon tai tutkinnon osan menemällä suoraan näyttöön, ei kerätä rahoitukseen oikeuttavaa opiskelijapalautetta.

Sama opiskelija voi olla yhden kerran opiskelijapalautteen antajana yhtä opiskelijapalautekyselyä kohden yhdellä koulutuksen järjestäjällä.

Koulutuksen järjestäjä vastaa opiskelijapalautteen keräämisestä. Palaute on kerätty Opetushallituksen Arvo-järjestelmään. Koulutuksen järjestäjä on vahvistanut Opetushallitukselle opiskelijapalautekyselyjen kohteena olleiden ja opiskelijapalautekyselyihin vastanneiden opiskelijoiden määrän 31.8.2019 mennessä. Rahoituksen laskennassa on käytetty Arvo-järjestelmään tallennettua palautetta laskettuna koulutuksen järjestäjän vahvistamalla kohdejoukkojen ja vastanneiden määrillä. Mikäli vahvistettujen vastausten määrä on ollut pienempi kuin Arvo-järjestelmään tallentuneiden vastausten määrä, on käytetty vahvistettujen vastausten määrää, muussa tapauksessa on käytetty Arvo-järjestelmän vastausten määrää.

Vastausten antamaa pistemäärää on korjattu katokorjauskertoimella, jolla on osin korjattu antamatta jääneen palautteen aiheuttamaa menetystä. Opiskelijapalautekyselyille lasketaan kuhunkin kyselyyn järjestäjäkohtainen vastausosuus, joka on kyseiseen opiskelijapalautekyselyyn vastanneiden määrä jaettuna opiskelijapalautekyselyn kohteena olleiden määrällä. Vastaus-osuuden perusteella lasketaan kullekin opiskelijapalautekyselylle järjestäjäkohtainen katokorjauskerroin. Kun vastausosuus on 0,8 tai sitä suurempi, katokorjauskerroin on $1/\text{vastausosuus}$. Kun vastausosuus on pienempi kuin 0,8, katokorjauskerroin on $1 + (15/16) \times \text{vastausosuus} - (25/32) \times \text{vastausosuus} \times \text{vastausosuus}$.

Aloittaneiden opiskelijoiden antama palaute, vaikuttavuusrahoitusosio:

Koulutuksen järjestäjän vaikuttavuusrahoitus aloittaneiden tutkinto-opiskelijoiden opiskelijapalautteen perusteella varainhoitovuodelle 2020, € = Laskennallinen rahoitus, € x 0,00625 x (Järjestäjän ajalla 1.7.2018 - 30.6.2019 aloittaneiden opiskelijoiden antaman palautteen tuottamat pisteet / Kaikkien järjestäjien saama vastaava pistemäärä yhteensä)

Aloittaneiden opiskelijoiden antaman palautteen pistemäärän laskenta on tarkistettavissa OKM:n rahoitusperusterapaportilta

https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Ammatillinen%20koulutus%20-%20opiskelijapalaute%20-%20rahoitusmalli%20-%20aloituskysely.xlsb

Päättäneiden opiskelijoiden antama palaute, vaikuttavuusrahoitusosio:

Koulutuksen järjestäjän vaikuttavuusrahoitus päättäneiden tutkinto-opiskelijoiden opiskelijapalautteen perusteella varainhoitovuodelle 2020, € = Laskennallinen rahoitus, € x 0,01875 x (Järjestäjän ajalla 1.7.2018 - 30.6.2019 päättäneiden opiskelijoiden antaman palautteen tuottamat pisteet / Kaikkien järjestäjien saama vastaava pistemäärä yhteensä)

Päättäneiden tutkinnon suorittaneiden antama opiskelijapalaute ja päättäneiden tutkinnon osia suorittaneiden antama opiskelijapalaute on laskennassa käsitelty erillisinä, koska tutkinnon suorittaneiden antamalla palautteella on kolminkertainen paino verrattuna tutkinnon osia suorittaneiden antamaan palautteeseen. Molemmille ryhmille on laskettu oma katokorjauskertoimensa. Laskennan tuottamat pisteet on laskettu yhteen järjestäjäkohtaisesti ja tällä pistemäärällä on laskettu järjestäjän suhteellinen osuus kaikkien järjestäjien keräämästä vastaavasta pistemäärästä.

Päättäneiden opiskelijoiden antaman palautteen pistemäärän laskenta on tarkistettavissa OKM:n rahoitusperusteraportilta https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Ammatillinenkoulutus%20-%20opiskelijapalaute%20-%20rahoitusmalli-%20p%C3%A4tt%C3%B6kysely.xlsb

5.5 Järjestäjän profiilikerroin ja kustannusryhmien kertoimien asettaminen

Järjestäjän profiilikerroin on järjestäjän vuoden 2018 painotettujen opiskelijavuosien ja painottamattomien opiskelijavuosien välinen suhde. Painotetut opiskelijavuodet lasketaan kertomalla järjestäjän eri kustannusryhmien mukaiset opiskelijavuodet ko. kustannusryhmän kertoimella. Vuoden 2020 rahoituslaskelmassa käytetyt kertoimet ovat opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteiden (682/2017) mukaisia. Vuonna 2020 mm. koulutuksen ja tutkintojen, erityisen tuen järjestämisen, vankilaopetuksen majoituksen ja henkilöstökoulutuksen osalta on tiettyjä poikkeuksia, jotka on kuvattu tarkemmin asetuksen siirtymäsäännöksissä (15–18 §).

Järjestäjäkohtaisen profiilikertoimen määräytyminen on tarkistettavissa OKM:n suoriteperusteraportilta https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Koski%20opiskelijavuodet.xlsb

[Perusrahoituksen profiilikertoimen järjestäjäkohtainen laskenta vuodelle 2020](#)

5.5.1. Kustannusryhmien kertoimien ja muiden painokertoimien määrittäminen

Kustannusryhmien kertoimet on laskettu vuoden 2015 kustannustietojen perusteella. Tietopohjana on käytetty vuoden 2015 koulutusala- ja tutkintokohtaista porrastusta (20 kustannusryhmää) ja kustannuksissa on otettu huomioon vain varsinaiset koulutuksen kustannukset. Kustannusryhmien asettamisen lähtökohdaksi oli, että jatkossa tutkintoon johtavassa koulutuksessa olisi 20 sijasta viisi kustannusryhmää. Kullekin 20 porrastukselle laskettiin kustannus per opiskelijavuosi (opiskelija, opiskelijatyövuosi) ja katsottiin, mihin näistä viidestä kustannusryhmästä kukin sijoittuisi yksikkökustannuksensa perusteella. Tämän jälkeen laskettiin jokaisen viiden kustannusryhmän sisällä siihen kuuluvien tutkintojen kustannukset yhteen ja kustannukset jaettiin ryhmään kuuluvien tutkintojen opiskelijavuosien yhteismäärällä, joka muodostaa kustannusryhmän yksikkökustannuksen. Indeksointia varten lasketaan vielä kaikkien tutkintojen kustannukset yhteen ja jaetaan opiskelijavuosien yhteismäärällä, jotta saadaan kaikkia tutkintoja koskevat yksikkökustannukset. Yksikkökustannukset indeksoitiin siten, että kaikkien tutkintojen kertoimeksi tulee yksi, kunkin viiden kustannusryhmän kertoimeksi tulee ryhmän yksikkökustannuksen perusteella ykkösestä poikkeava kerroin (suurempi tai pienempi). Majoituksen korotuskertoimet on laskettu vastaavalla periaatteella vuoden 2015 majoituksen kustannuksista ja majoituksen osalta on säilytetty entinen kolmiportaisuus.

Ei-tutkintoon johtavan koulutuksen kustannusryhmäkertoimet perustuvat myös viisiportaiseen kustannusryhmäjakoon ottaen huomioon sen, että niiden rahoitus maksetaan kokonaisuudessaan perusrahoitukseksi. VALMA ja TELMA ovat *kustannusryhmää kaksi vastaavia* ja muu tutkintoon johtamaton koulutus on *kustannusryhmää yksi vastaava*, huomioiden, että koulutuksesta voidaan periä opiskelijamaksuja.

Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusrahoitusta koskeva kerroin on asetettu siten, että valtionosuudella rahoitetaan 85 % kustannuksista ja 15 % olisi opiskelijamaksuilla katettavaa, joka vastaa aiempaa käytäntöä. Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen suoritusrahoitusta koskeva kerroin on asetettu siten, että opiskelijamaksuosuuden huomioimisen lisäksi otetaan huomioon se, että lisäkoulutuksessa tutkintoja ja

tutkinnon osia syntyy aikaisemman osaamisen perusteella opiskelijavuotta kohden enemmän kuin perustutkintokoulutuksessa.

Oppisopimuskoulutuksella ei ole omaa kerrointa vaan sitä rahoitetaan samalla painolla kuin muulla tavoin järjestettyä koulutusta.

Erityisopetuksen korotuskerroin on pidetty entisessä tasossa. Vaativan erityisen tuen tehtävän korotuskerroimet on asetettu siten, että pelkästään vaativan erityisen tuen koulutusta järjestävien järjestäjien rahoituksen taso kokonaisuutena kerrointen puolesta säilyy entisenä. Rahoituksen taso voi yksittäisen järjestäjän osalta poiketa ylös- tai alaspäin.

Henkilöstökoulutuksen alennuskertoimet on asetettu siten, että rahoituksesta laskennallisesti 50 % olisi työnantajan osuutta ja 50 % valtionosuusrahoitusta. Tutkintoon johtavassa koulutuksessa henkilöstökoulutuksen suoritusrahoitus on valtionosuusrahoitusta, joka otetaan huomioon perusrahoituksen kertoimessa. Henkilöstökoulutuksen kertoimet ovat miinusmerkkisiä (sekä tutkintoon johtavan että ei-tutkintoon johtavan) siitä syystä, että henkilöstökoulutus on laskettu täysimääräisesti valtionosuusrahoituksessa mukana olevaksi siinä vaiheessa, kun suoritteet jaetaan kustannusryhmän mukaisiin ryhmiin. Siksi samat opiskelijavuodet vähennetään alennuskertoimella painotettuina, jotta päästään 50/50 % jakoon.

Suoritettuja tutkintoja pohjakoulutuksen perusteella painottavat kertoimet on asetettu siten, että ilman ammatillista pohjakoulutusta (ilman korkeakoulu, ammatillinen yms. tutkintoa) olevien tutkinnot ovat 72 pisteen arvoisia ja ennestään perusasteen jälkeisen tutkinnon (pl. ylioppilastutkinto) omaavien tutkinnot 18 pisteen arvoisia. Pohjakoulutuksen mukaiset painotukset 72 ja 18 on asetettu siten, että niitä käytetään myös siinä vaiheessa, kun rahoitusta kohdennetaan suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteiden määrän perusteella (vuodesta 2020 alkaen). Tätä porrastusta ei ole tutkinnon osien osaamispisteissä.

Suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteet määräytyvät ao. tutkinnon ePerusteessa määriteltyjen laajuksien mukaan. Tutkinnon osien osaamispisteistä, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain ([631/1998](#)) nojalla määräytyvien ammatillisten perustutkintojen perusteiden mukaisten tutkinnon osien osaamispisteet määräytyvät ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain ([630/1998](#)) nojalla määräytyvien ammatillisen perustutkinnon perusteiden vastaavien tutkinnon osien osaamispisteiden perusteella. Ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain nojalla määräytyvien ammattitutkintojen ja erikoisammattitutkintojen perusteiden mukaisten tutkinnon osien osaamispisteet määräytyvät siten, että ammattitutkintojen osalta luku 150 ja erikoisammattitutkintojen osalta luku 180 jaetaan sillä tutkinnon osien lukumäärällä, joka kyseisen tutkinnon perusteiden muodostumissääntöjen mukaisesti edellytetään tutkinnon suorittamiseksi.

Vaikuttavuusrahoituksen työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen painokerroimet on laskentaperusteasetuksessa määritetty seuraavasti:

- Jos tutkinnon suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt on tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 2. Jos tutkinnon suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt ei ole tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 4.
- Jos tutkinnon osan suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt on tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 1. Jos tutkinnon osan suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt ei ole ennen tutkinnon suorittamisen aloittamista ollut työllinen, painokerroin on 2.

Vaikuttavuusrahoituksen opiskelijapalautteen painokertoimet on laskentaperusteasetuksessa määritetty seuraavasti:

- Koulutuksen järjestäjälle laskettava tutkintokoulutuksen aloittaneiden opiskelijapalautekyselyn painotettu pistemäärä on annettujen vastausten pisteiden yhteismäärä kerrottuna kyseisen opiskelijapalautekyselyn katokorjauskertoimella.
- Koulutuksen järjestäjälle laskettava tutkinnon suorittaneiden opiskelijapalautekyselyn painotettu pistemäärä on annettujen vastausten pisteiden yhteismäärä kerrottuna kyseisen opiskelijapalautekyselyn katokorjauskertoimella kerrottuna luvulla 3.
- Koulutuksen järjestäjälle laskettava tutkinnon osia suorittaneiden opiskelijapalautekyselyn painotettu pistemäärä on annettujen vastausten pisteiden yhteismäärä kerrottuna kyseisen opiskelijapalautekyselyn katokorjauskertoimella.

5.6 Arvonlisäverokorvaus

Yksityisen koulutuksen järjestäjän saama arvonlisäverokorvaus määräytyy kunkin yksityisen järjestäjän Opetushallitukselle vahvistaman viimeisen vahvistetun tilinpäätöksen mukaiseen toteutuneen arvonlisäverokuluun vuoden 2018 alusta lukien. Korvattava arvonlisäveron perustuvat arvonlisäverolain (1501/1993) 39 ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus koulutuksen järjestäjälle aiheutuneista kustannuksista.

Yksityiselle ammatillisen koulutuksen järjestäjälle voidaan lisäksi hakemuksesta myöntää kunnan tai kuntayhtymän ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaiseen toimintaan yksityiselle yhteisölle tai säätiölle luovuttaman kiinteistön ja käyttöomaisuuden osalta korvaus, joka vastaa enintään edellä mainittuun tarkoitukseen tapahtuvien luovutusten johdosta suoritettavien arvonlisäverojen määrää.

5.7 Ammatillisen koulutuksen rahoituspäätös

Koulutuksen järjestäjäkohtainen ammatillisen koulutuksen rahoituspäätös vuodelle 2020 sisältää yhteenvedon käyttökustannuksiin myönnetystä valtionosuudesta eriteltynä perus- ja suoritusrahoitukseen ja vaikuttavuusrahoituksen osioihin sekä arvonlisäverokorvaukseen. Ammatillisen koulutuksen rahoitus on laskennallista eikä rahoitusta tarkisteta jälkikäteen toteutuman mukaiseksi.

[Koulutuksen järjestäjäkohtainen laskenta ammatillisen koulutuksen rahoituksesta 2020](#)

Lisätietoja antaa tarvittaessa Seppo Hänninen 029 533 1598.